

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد ساری

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه برای دریافت درجهٔ کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی

عنوان

رابطه‌ی انواع آموزش با مدیریت بحران دریایی در سازمان بنادر و دریا نورده

استاد راهنما

دکتر فریبا عدلی

استاد مشاور

دکتر کیومرث نیاز آذری

نگارش

ابوطالب مطلبی ورکانی

تابستان ۱۳۸۸

أ

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوری قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی رانی بازدگانی به منظور ایقای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور منی بر "حمایت از توسعه شبکه های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک های اطلاعاتی یکارچه برای تشریفات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می نماید.

سازمان بنادر و دریانوری

چکیده

مدیریت بحران شامل فرآیند پیش بینی و پیشگیری از وقوع بحران برخورد و مداخله در آن و سالم سازی بعد از وقوع همراه با تحلیل و آموزش درباره بحران ها با بکارگیری راهبردها و شیوه های مدیریت می باشد. هدف پژوهش بررسی رابطه انواع آموزش و مدیریت بحران دریایی است. فرضیه های پژوهش عبارت بودند از: ۱- بین انواع آموزش های دریانوردان و مدیریت بحران دریایی رابطه وجود دارد. ۲- بین آموزش های ساحلی دانشجویان دانشگاه های دریایی و مدیریت بحران دریایی رابطه وجود دارد. ۳- بین آموزش های دریایی دانشجویان دانشگاه های دریایی و مدیریت بحران دریایی رابطه وجود دارد. ۴- بین آموزش های ضمن خدمت کوتاه مدت و مدیریت بحران دریایی رابطه وجود دارد. ۵- بین آموزش های ضمن خدمت بلندمدت و مدیریت بحران دریایی رابطه وجود دارد. ۶- بین رده های مختلف تحصیلی دریانوردان و مدیریت بحران دریایی رابطه وجود دارد. ۷- بین آموزش کارکنان درآموزشگاهها و کنترل و مدیریت بحران توسط فرماندهان و مدیران رابطه وجود دارد. ۸- بین تعامل مراکز آموزشی و تبادل اطلاعات بین دانش پژوهان با یکدیگر و مدیریت بحرانهای دریایی رابطه وجود دارد. ۹- بین سطوح مختلف آموزش های دریایی و پیش بینی مدیریت بحران رابطه وجود دارد. ۱۰- بین انواع آموزش های دریایی و ابعاد چرخه های مدیریت بحران رابطه وجود دارد. روش پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی بود، جامعه آماری شامل ۱۹۶ نفر فرماندهان و مدیران دریانور بودند، روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای و حجم نمونه با استفاده از جدول کرجسی و مورگان ۸۴۲ نفر بود، جمع آوری داده ها از طریق پرسشنامه پژوهشگر ساخته بود، روایی آن روایی محتوا و پایایی پرسشنامه با استفاده از آفای کرونباخ ۷۸٪ تعیین گردید برای توصیف داده ها از آمار توصیفی و برای بررسی فرضیه های پژوهش از آمار استنباطی و نرم افزار SPSS استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها نشان داد فرضیه های ۱ تا ۱۰ پژوهش در سطح اطمینان ۹۹٪ تایید شده است و آموزش ضمن خدمت کوتاه مدت و آموزش ساحلی بیشترین تاثیر را با ابعاد چرخه مدیریت بحران دارد که باید مورد توجه و تأکید ویژه قرار گیرد. همچنین ضرورت ارائه درس مدیریت بحران در قالب واحد درسی دانشجویان دریایی مورد تایید قرار گرفت.

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
چکیده.....	۱
فصل اول: کلیات پژوهش	
مقدمه.....	۳
۱- بیان مساله.....	۶
۲- ضرورت و اهمیت پژوهش.....	۸
۳- اهداف پژوهش.....	۹
۴- فرضیه های پژوهش	۱۰
۵- تعاریف نظری.....	۱۱
۶- تعاریف متغیر عملیاتی.....	۱۲
فصل دوم : مبانی نظری و ادبیات پژوهش	
بخش اول : آموزش	
مقدمه.....	۱۶
۱-۱- تعریف آموزش.....	۱۶
۱-۲- اهمیت و ضرورت آموزش	۱۷
۱-۳- نیازسنجی آموزشی.....	۲۰
۱-۴- انواع برنامه های آموزشی	۲۲
۱-۵- اهداف برنامه های آموزشی.....	۲۴
۱-۶- طول مدت برنامه های آموزشی	۲۴

۲۴ ۷-۱-۲ - کمک های آموزشی بین المللی.
۲۵ ۸-۱-۲ - انواع آموزش.
۲۵ ۸-۱-۲ - ۱- آموزش دانشگاهی.
۲۷ ۸-۱-۲ - آموزش ضمن خدمت.
۳۰ ۹-۱-۲ - اهداف آموزش کارکنان(ضمن خدمت)
۳۱ ۱-۱-۲ - فوایدآموزش نیروی انسانی.
۳۱ ۱-۱-۲ - منابع نیازهای آموزش ضمن خدمت.
۳۲ ۱-۲-۲ - روش های آموزش ضمن خدمت.
۳۳ ۱-۳-۲ - نقش آموزش بر عملکرد.
۳۴ ۱-۴-۲ - نقش آموزش در سازمان.
۳۵ ۱-۵-۲ - آموزش و نقش آن در بحران.
۴۴ ۱-۶-۲ - آموزش و مدیریت بحران.

بخش دوم: آموزش در سازمان های دریایی ایران

۴۶ مقدمه.
۴۶ ۱-۲-۲ - مراکز آموزش دریایی.
۴۸ ۲-۲-۲ - آموزش در دانشگاه های دریایی.
۵۰ ۳-۲-۲ - آموزش ضمن خدمت دریانوردان.
۵۲ ۴-۲-۲ - موسسات و آموزشکده های تخصصی دریایی.
۵۲ ۵-۲-۲ - ارتباط و تعامل مراکز آموزش دریایی با یکدیگر.

بخش سوم: مدیریت بحران

۵۳ مقدمه.
۵۴ ۱-۳-۲ - بحران چیست؟

۵۴ ۲-۳-۲- تاریخچه بحران
۵۵ ۲-۳-۳- عوامل ایجاد بحران
۵۶ ۲-۳-۴- مدیریت بحران
۵۹ ۲-۳-۵- بحران در سازمان
۶۰ ۲-۳-۶- مدیریت بحران سازمانی
۶۱ ۲-۳-۷- چرخه مدیریت بحران
۶۴ ۲-۳-۸- فرآیند مدیریت بحران
۶۵ ۲-۳-۹- تقسیم بندی بحران
۶۷ ۲-۳-۱۰- راهبردهای پیشگیری از بحران
۶۸ ۲-۳-۱۱- وظایف مدیران بحران

بخش چهارم: بحران دریایی

۷۰ مقدمه
۷۱ ۲-۴-۱- نمونه هایی از بحران های دریایی
۷۲ ۲-۴-۲- سازمان های دریایی و بحران
۷۳ ۲-۴-۳- علائم هشدار دهنده بحران در سازمان های دریایی
۷۵ ۲-۴-۴- واکنش درمواجه با بحران سازمانی
۷۶ ۲-۴-۵- تاریخچه شرکت کشتیرانی و وضعیت کنونی سازمان بنادر و دریانوردی
۷۸ ۲-۴-۶- تشکیلات و نیروی انسانی سازمان بنادر و دریانوردی

بخش پنجم : پیشینه پژوهش

۷۹ ۲-۴-۱- پیشینه داخل کشور
۸۶ ۲-۴-۲- پژوهش های انجام شده در خارج از ایران
۹۱ ۲-۴-۳- جمع بندی و ارائه چارچوب پژوهش

فصل سوم: فرایند و روش پژوهش

۹۴ مقدمه
۹۴ ۱-۳- روش پژوهش
۹۴ ۲-۳- جامعه آماری
۹۵ ۳-۳- روش نمونه گیری و حجم نمونه
۹۵ ۴-۴- ابزار جمع آوری داده ها
۹۶ ۵-۵- مقیاس بندی پاسخ سوالات پرسشنامه
۹۷ ۶-۶- روایی و پایایی
۹۸ ۷-۳- روش تجزیه و تحلیل داده ها

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۱۰۰ مقدمه
۱۰۱ ۱-۴- فراوانی و درصد نمونه ها
۱۰۳ ۴-۲- آمار توصیفی
۱۱۷ ۴-۳- آمار استنباطی

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادها

۱۲۹ جمع بندی
۱۳۰ ۱-۵- یافته های پژوهش
۱۳۵ ۲-۵- بحث و نتیجه گیری
۱۳۷ ۳-۵- پیشنهادهای پژوهش
۱۳۹ ۴-۵- محدودیت های پژوهش
۱۳۹ ۵-۵- پیشنهادات برای پژوهش های آتی

۱۴۰	پیوست ها.....
۱۴۷	منابع و مأخذ.....

Archive of SID